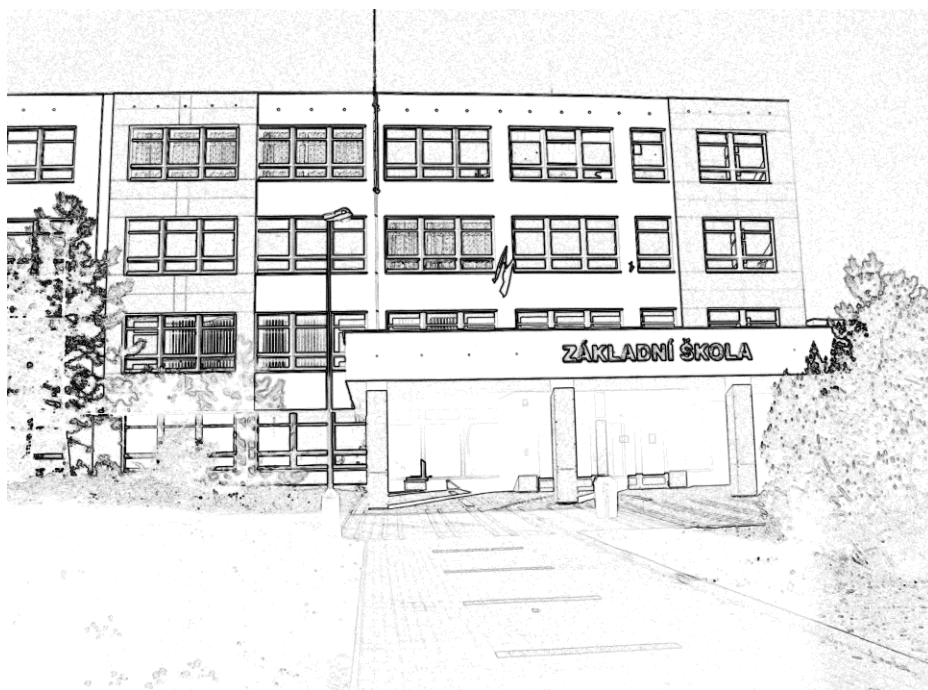

**Základní škola Základní škola Ostrava, Gen. Píky 13A, příspěvková
organizace**

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

KDO SI HRAJE NEZLOBÍ

Ostrava 12.2.2019

**Mgr. Jan Veselý
ředitel školy**

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školní družiny
  - a) SWOT analýza
  - b) Materiální podmínky
  - c) Ekonomické podmínky
  - d) Bezpečnostní podmínky
  - e) Personální zabezpečení
3. Cíle vzdělávání ve školní družině
4. Metody a formy vzdělávání ve školní družině
5. Obsah vzdělávání ve školní družině
6. Cíle výchovně vzdělávacího procesu
7. Klíčové kompetence
8. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
9. Hodnocení
10. Vnitřní řád školní družiny
11. Roční plán práce školní družiny na daný školní rok

Identifikační údaje:

Název zařízení:	Školní družina
Adresa:	Základní škola Gen. Píky 2975/13A, Ostrava 702 00
Ředitel školy:	Mgr. Jan Veselý
Vedoucí vychovatelka:	Bc. Zdeňka Maciejková
Název ŠVP pro ŠD:	Kdo si hraje, nezlobí!

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je důležitý výchovný partner rodiny a školy. Plní vzdělávací cíle a pomáhá dětem překonat jejich handicap. ŠD má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů a rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence.

Školní družina zajišťuje žákům náplň volného času po vyučování a před odchodem domů nebo do jiných aktivit. ŠD není pokračování vyučování a má svá specifika – odpočinek, rekreaci a zájmové činnosti.

Školní družina má 6 oddělení. Kapacita školní družiny je 180 žáků.

Školní družina je určena žákům 1. – 5. ročníku. Přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. ročníku. Provozní doba školní družiny je od 6:00 do 7:40 a od 11,40 hod. zpravidla do 17:00 hod. Zákonní zástupci jsou s ní seznámeni na začátku příslušného školního roku. Provozní doba platí po celý školní rok.

Priority školní družiny:

- Zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace dětí
- Co nejčastější pobyt dětí venku – vycházky do okolí, hry a sportovní aktivity na školním hřišti
- Sezónní činnosti – sánkování, bobování na školním hřišti
- Každoroční pravidelné aktivity pro děti a rodiče – Drakiáda, vánoční jarmark, Dýňobraní apod.
- Možnost využití zájmových kroužků, které škola nabízí pro všechny žáky školy

a) SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY

Samostatné učebny vhodně vybavené pro pobyt dětí v ŠD, hrací koutky, koberce, hračky, sportovní pomůcky, konstruktivní hry, stolní hry. Televize, DVD přehrávač, klavír

Bazén, tělocvična, školní hřiště, atrium, počítačová učebna, školní knihovna.

Spolupráce s radou školy, vedením, učitelkami, s výchovným poradcem.

Kvalifikovaný personál.

SLABÉ STRÁNKY

WC v jiném patře na pavilonu A

Přecházení do jídelny (děti musí jít ven ze školy a následně teprve do družiny, problém zejména v zimních měsících).

Slabší spolupráce rodičů

PŘÍLEŽITOSTI

Spolupráce s MŠ

Vytvoření portfolia

Výlety

Projekty

HROZBY

Nedostatek prostoru při zvyšujícím se počtu žáků

a) Materiální podmínky

Materiální podmínky jsou dobré. Každé oddělení družiny má svou vlastní místnost, je průběžně dovybavováno novými hračkami, hrami a sportovními pomůckami. Děti mohou využívat tělocvičny, bazén, učebnu keramiky, počítačovou učebnu, hřiště apod. také vybavení audiovizuální technikou je dostačující.

b) Ekonomické podmínky

Úplata za vzdělávání činí 200,-Kč měsíčně. Zákonní zástupci mohou částku platit měsíčně, čtvrtletně, půlročně či ročně na bankovní účet školy

c) Bezpečnostní podmínky

Jsou stanoveny vnitřním řádem školní družiny. Vychovatelky jsou pravidelně proškoleny. Případné úrazy jsou zapisovány do knihy úrazů. Děti jsou následně znovu poučovány o bezpečnosti.

d) Personální podmínky

Ve školní družině pracuje 6 vychovatelek. Všechny jsou plně kvalifikované.

3. Cíle vzdělávání ve školní družině

Upravuje:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

Cílem výchovy ve školní družině je výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, s důrazem na relaxaci, rekreaci a zájmovou činnost, co nejčastější pobyt na čerstvém vzduchu.

Program školní družiny

- přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti; učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet rozmanité zájmy dětí.
- vede děti k sebeobsluze, učí je podílet se na prospěšné činnosti svého oddělení.
- činnost školní družiny vychází z pedagogiky volného času a vybavuje žáky dostatkem námětů pro požadavky duševní hygieny.
- žáci jsou podněcováni k vlastním aktivitám, které probíhají formou individuální nebo skupinové činnosti. Maximálně je využíváno vhodné počasí k pobytu venku.

4. Metody a formy vzdělávání ve školní družině

Výchovně vzdělávací činnosti v naší školní družině probíhají především formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, podle ročního plánu ŠD pro daný školní rok. Do denního režimu jsou zahrnuty také spontánní aktivity.

Pravidelné činnosti

- Pobyt venku, využití celého areálu školního hřiště.
- Využívání všech prostor školy- bazén, atrium, tělocvičny, počítačová učebna, stolní tenis na chodbách.
- Pravidelné hygienické návyky a stolování.
- Vycházky zaměřené na dopravní výchovu, přírodu a ekologii.
- Odpočinková a rekreační činnost venku je volená dle počasí.
- Rozhovory k tématu o bezpečnosti dětí. Poučení o bezpečnosti před každou činností a vedení dětí k ochraně svého zdraví a zdraví druhých.
- Společná četba, dramatizace, soutěže, kvízy.

Příležitostné činnosti

- Činnosti tematické podle ročních období.
- Drakiáda, Dýňobraní
- Kouzlo vánoc- vánoční jarmark, dopis Ježíškovi, výroba přáníček a drobných dáreků do domova seniorů.
- Návštěva KS Gama- Hopsalín, kouzelník, besedy, soutěžní programy.
- Společné výtvarné práce- výzdoba chodeb.

- Karneval
- Vítání jara aneb Den v čarodějnické škole
- Soutěž v pečení závinů
- Rozhovory na téma šikana, drogová závislost, vhodné a nevhodné chování, sebehodnocení.

Spontánní činnosti

- Individuální hry ve třídě na koberci.
- Stolní a společenské hry.
- Hry venku, sportovní, míčové, pohybové.

Odpočinkové činnosti

- Klidové činnosti po obědě na koberci, poslech či sledování pohádek, vyprávění .
- Ilustrace k četbě, malování...

Příprava na vyučování

- Sebevzdělávací činnost- vypracovávání domácích úkolů, kvízy pro děti, hlavolamy, křížovky.
- Didaktické hry.
- Vedení dětí k sebehodnocení, samostatnosti, realizovat vlastní nápady.

5. Obsah vzdělávání

Časový plán je sestaven na dobu jednoho školního roku, je časově a tematicky rozdělen podle čtyř ročních období- podzim, zima, jaro, léto. Přizpůsobuje se dle potřeby celoročního plánu a akcí školy.

Zájmové činnosti jsou členěny na pracovní-technické, esteticko- výchovné, sportovní a přírodovědné.

Zaměřujeme se především na osobnostní a sociální výchovu a výchovu k trávení volného času. V návaznosti na školní vzdělávací program naší školy se snažíme nejen o rozvoj všech klíčových kompetencí, ale především o rozvíjení komunikačních a sociálních dovedností.

K dosažení stanovených cílů využíváme zejména těchto výchovně vzdělávacích strategií:

- skupinová práce, individuální práce
- výklad, vyprávění, rozhovor
- dramatizace
- práce s knihami, časopisy
- pozorování
- hry, kvízy, křížovky, doplňovačky, skrývačky, rébusy
- práce s encyklopediemi, mapou, internetem
- výstavy, besedy, vycházky, pohybové aktivity
- odpočinek, relaxace, plavání

Období	Cíle VVP	Strategie	PT/KK
ZÁŘÍ ŘÍJEN LISTOPAD	Vytváříme kolektivní vztahy, vhodné a zdravé prostředí pro pobyt ve ŠD. Učíme se aktivně odpočívat, uctě, porozumění, toleranci, posilujeme pozitivní přístup. Svými výrobky kráslíme prostory ŠD	Pozorování přírody, sběr přírodnin. Práce s přírodninami, papírem. Kresba, malba. Hry na hřišti (sportovní, pohybové), v bazénu. Ve třídě-besedy, vyprávění, stolní, společenské a didaktické hry. Četba z knih, časopisů. Poslech a sledování filmů, pohádek (využití TV, CD, MG).	Pracovní a trávení volného času 1,5,6,7 K učení 1,5,6 Občanské a činnostní 1,3,4,5,6
PROSINEC LEDEN ÚNOR	Zimní radovánky. Lidové zvyklosti a tradice. Prevence sociálně patologických jevů.	Hry na sněhu, zimní sporty, vycházky. Pohybové hry v tělocvičně, využití plavecké učebny. Výroba přáníček, vánočních ozdob, karnevalových masek. Používání netradičních výtvarných a pracovních technik. Zpívání koled. Besedy a vyprávění o lidových tradicích. Komunitní kruh (drogy, šikana, vandalismus, násilné chování atd.)	Sociální a personální 1,2,3,5 Komunikativní 1-4 K učení 1,2,4 Soc. a personální 1,5 Občanské a činnostní 2,3,4
BŘEZEN DUBEN KVĚTEN	Vítáme jaro. Soutěžíme, sportujeme,	Práce s papírem, přírodninami, zdobení kraslic, výroba přáníček. Koláže. Zpěv. Příprava velikonočního jarmarku. Prezentace výrobků. Hry venku, ve třídě. Besedy, komunitní kruh, práce s časopisy, knihou.	K řešení problémů 1,2,3,5 Sociální a pers. 1,2,3,5 Pracovní a trávení v.č. 1-7 Kompetence k učení 1,3,5
ČERVEN	Těšíme se na prázdniny. Malujeme, soutěžíme, hrajeme si.	Atletická olympiáda. Plavání, předvedení plaveckých výkonů. Vyprávění a besedy o prázdninách (tábory, dovolené). Malování křídou v terénu, temperovými barvami, vodovými barvami.	Sociální a person. 1-5 Prac. a trávení v.č. 1-7 Komunikativní 2 K řešení problémů 2,3,4,5

6. Cíle výchovně vzdělávacího procesu

- a. výchova ke zdravému životnímu stylu
  - odpovědnost za svou osobu a své zdraví
  - vedení ke vhodnému oblékání (vzhledem k počasí)
  - vytváření vhodného a zdravého prostředí při hrách a činnostech (správné větrání)
  - pravidelný odpočinek a relaxace
  - pravidelné tělovýchovné aktivity, plavání
  - besedy o zdravé výživě

Kompetence:

k učení (1,5,6)

pracovní a trávení volného času (1,5,7)

občanské a činnostní (1)

- b. posilování komunikačních dovedností
  - rozvoj slovní zásoby formou besed, komunitní kruh
  - dramatizace
  - sledování pohádek a filmů, návštěva divadelního představení
  - společenské hry

Kompetence:

Komunikativní (1,2,3,4)

Sociální a personální (1,2,3,4,5)

- c. zvyšování sociálních dovedností
  - odpovědnost za své chování (rizika a následky svého chování a jednání)
  - řešení a rozbor situací (rozhovor, vyprávění)
  - vedení žáků k pravdomluvnosti, vyzdvihujeme morální kvality osobnosti
  - budování postavení v kolektivu, respektování ostatních
  - zvládání negativních citových reakcí (vypořádat se se stresem, s neúspěchem apod.)

Kompetence:

Sociální a personální (1,2,3,4,5)

K řešení problémů (1,2,3,4)

- d. schopnost najít si své místo ve společnosti (člověk jako jedinec)
  - kladným hodnocením zvyšovat sebedůvěru
  - posilovat pozitivní myšlení
  - kompetice (soutěžení), zdravá rivalita, kvízy
  - rozbor jednání a chování ve všech činnostech (dominantní versus submisivní jedinci)
  - vytváření potřeby pozitivních vztahů mezi vrstevníky (formou her, komunitních kruhů apod.)

Kompetence:

Sociální a personální (1,2,3,4,5)

Pracovní a trávení volného času (1,5,6)

Komunikativní (1,2,3,4)

e. Formování životních postojů

- Úcta, porozumění, tolerance
- Schopnost a ochota pomoci
- Utváření vlastního sebevědomí
- Posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- Tolerance při rozdílu v prožívání, myšlení a jednání

Kompetence:

Komunikativní (1,2,3,4)

Pracovní a trávení volného času (1,5,6)

K učení (1,2,4)

Sociální a personální (1,2,3,4,5)

Občanské a činnostní (2,3,4)

f. Výchova k odstranění nedostatků, psychické regulaci chování (prevence sociálně patologických jevů)

- Doplnování stávajících aktivit o netradiční prostředky výuky – křížovky, kvízy, komunitní kruh apod.
- Prevence SPJ – diskuse, besedy na téma alkohol, kouření, drogy, vandalismus, násilí.

Kompetence:

Komunikativní (1,2,3,4)

Pracovní a trávení volného času (1,5,6)

K učení (1,2,4)

Sociální a personální (1,2,3,4,5)

7. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Vědomě eliminuje rušivé podněty a vytváří si optimální podmínky pro učení.

Vytváří si plán pro dosažení učebních cílů.

Vytváří si jednoduchá kritéria pro vyhodnocování toho, co se naučil a pak je i používá.

Používá jednoduchá textové zdroje (učebnice, encyklopedie, knihy, časopisy) pro učení.

Získané vědomosti dává do souvislosti.

Získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

Kompetence k řešení problémů

1. Hledá různé varianty řešení problémů a vybírá mezi nimi.
2. Nenechá se odradit případným neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení.
3. Přijímá odpovědnost za výsledek řešení problému.
4. Rozpozná, jakých chyb by se mohl dopustit při řešení problému.
5. Započaté činnosti dokončuje.

Kompetence komunikativní

1. Dešifruje význam piktogramů a sám je ve srozumitelné podobě tvoří.
2. Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy.
3. Využívá ke komunikaci telefon (i mobilní).
4. Používá obvyklé české frazémy.

Kompetence sociální a personální

1. Oceňuje své spolužáky ve skupině za dobrou práci.
2. Při práci ve skupině se podílí o pomůcky a materiál.
3. Přijme jednoduchou roli ve skupině.
4. Řídí a organizuje činnost ostatních dětí ve skupině
5. Rozezná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jí bránit.

Kompetence občanské a činnostní

1. V krizové situaci a situaci ohrožující zdraví a život postupuje podle pokynů komp. osob.
2. Aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných a charitativních aktivit.
3. Vnímá krásy přírody a pečuje o ni.
4. Používá základní společenské normy chování.
5. Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit.
6. Odhaduje rizika svého jednání.

Kompetence pracovní a trávení volného času

1. Po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku.
2. Vyhodnocuje výsledky své činnosti.
3. Nebojí se říci „ne“ (nevhodným nabídkám na využití volného času).
4. Plánuje a organizuje své pracovní činnosti.
5. Vybírá zájmové činnosti dle vlastních dispozic.
6. Rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech.
7. Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času.

78. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

- individuální přístup
- příjemné prostředí
- rozdělení pracovních úkolů na dílčí části
- vybavení didaktickými pomůckami
- aktivity zaměřené na rozvoj osobnosti
- různorodá nabídka činností
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- spolupráce s rodiči
- spolupráce s ostatními pedagogy

9. Hodnocení

Hodnocení jednotlivých činností probíhá většinou formou společné diskuse dětmi s vychovatelkami, a to nejen na závěr, ale také v průběhu činností. Měřítkem pro hodnocení činností v naší školní družině je především zájem dětí účastnit se programu, jejich chuť podílet se na jeho vytváření. Dalším z měřítek jsou i rozhovory s rodiči dětí, pozorování jednotlivých dětí a jejich vývoje, sledování výsledků jejich práce.

10. Vnitřní řád školní družiny

Je součástí samostatné přílohy.

11. Roční plán školní družiny na daný školní rok

Je součástí samostatné přílohy.

V Ostravě dne 11.2.2019

Mgr. Jan Veselý
Mgr. Jan Veselý, ředitel školy

Projednáno na pedagogické radě dne 12.2.2019

Mgr. Jan Veselý
Mgr. Jan Veselý, ředitel školy